

Nieuwsberichten BIS Nederland, achtste jaargang, nummer 1 – 2021

www.BISNederland.wur.nl

Onderwerp in deze nieuwsbrief:

- Joop Okx draagt het stokje over aan Dorothée van Tol
- Storymap Geomorfologie van de Hondsrug
- In 3D de bodem bekijken
- Nieuwe rapporten

Joop Okx draagt het stokje over aan Dorothée van Tol

Joop Okx heeft op 1 januari 2021 het programmaleiderschap van de Basisregistratie Ondergrond (BRO) binnen Wageningen Environmental Research overgedragen aan Dorothée van Tol. Joop werkt al jaren aan het beschikbaar maken van bodeminformatie voor iedereen. In dit interview blikt Joop terug en kijkt vooruit.

Waarom stop je?

Over een half jaar ga ik met pensioen en ik vind het sowieso verstandig om niet eindeloos op dezelfde plek te blijven zitten. Niet voor jezelf, maar ook niet voor de mensen om je heen. Voor jezelf niet, omdat verandering vaak betekent dat je jezelf verder kunt uitdagen. En voor de mensen om je heen niet, omdat een nieuw iemand altijd weer een andere kijk op de zaak heeft en dat houdt de boel fris en levend. Ik heb me afgelopen september ingeschreven bij de Nieuwe Akademie in Utrecht waar ik mij dit jaar met tekenen en ruimtelijke vormgeving bezighoud. Je zelf ontwikkelen stopt natuurlijk niet op het moment dat je pensioen in gaat en het is geweldig om je samen met anderen op je passie te storten. Mijn interesse in het aardwetenschappelijk vakgebied blijft, dus ik zal alles wat Dorothée gaat doen vanuit de zijlijn nog volgen.

Welk moment is je het meest bijgebleven?

Mogen het ook meerdere momenten zijn? Het eerste moment wat ik mij te binnen schiet, is het moment dat ik vanuit de Tweede Kamer een appje van Martin Peersmann kreeg (hoofd Programmabureau BRO) dat de Wet basisregistratie ondergrond was aangenomen. Vanaf dat moment begon het feest pas echt. Daaruit ontstond een ander mooi moment: dat was toen we eind 2017 aan de slag waren met de eerste tranche van de BRO. We werkten met Kerst door en Martin Peersmann (programmamanager BRO) en wij keken ongeveer ieder uur hoeveel profielen er al ingelezen waren: uiteindelijk kwamen we uit op 99,68% correcte levering. Dat was onder andere te danken aan het IMBOD-programma waarbinnen we de data al voor het grootste deel op orde hadden gebracht. Dat succes is echt iets wat we met zijn allen bereikt hebben.

Dat met zijn allen is telkens heel wezenlijk gebleken en als de vraag "Wat is je het meest bijgebleven?" had geluid, dan had ik "Het gemak waarmee er over grenzen heen is en wordt gewerkt", geantwoord. Niet alleen binnen Wageningen Environmental Research hebben we niets van teamgrenzen gemerkt, maar ook niet tussen het Programmabureau

BRO, LNV, TNO en Geonovum. Natuurlijk was het weleens stroperiger dan verwacht, maar daar zijn we altijd uitgekomen. En de realisatie dat we werken aan een van de weinige IT-projecten bij de overheid die binnen tijd en budget opleveren wat beloofd is, dat vind ik geweldig. En dat heeft te maken met het enthousiasme, of beter, met de liefde voor de aardwetenschappen die er bij iedereen is. Dat moeten we blijven vasthouden!

Waarom vind je het belangrijk dat het BRO-programma gecontinueerd wordt?

Er zijn zoveel beslissingen te nemen die gerelateerd zijn aan en invloed hebben op onze ondergrond, dat je die beslissingen geïnformeerd moet nemen en daarom is continue actualisatie gewoon noodzaak. Het feit dat er in 1995 geroepen is dat de Bodemkaart van Nederland klaar was, was natuurlijk niets minder dan een forse bodemkundige blunder. Het toplaagje van onze aarde is voortdurend onderhevig aan verandering. De actualisaties die wij jaarlijks verrichten tonen elke keer weer aan hoeveel er verandert en dat moeten bijhouden. We moeten ons ook niet richten op elk afzonderlijk maatschappelijk probleem, maar zorgen dat we een breed palet aan bodeminformatie klaar hebben liggen. Zo kunnen we de ene keer antwoord geven op vraagstukken als stikstof of verdroging en dan weer op koolstofvastlegging of bodemdaling. Iedere keer is het probleem namelijk weer anders en dat maakt ons vak uitdagend, maar ook oneindig boeiend.

Dorothee en ik hebben het afgelopen jaar zij aan zij gewerkt. Dat was niet alleen leuk, maar ook verrijkend: zij zag dingen, die ik wellicht wat minder aandacht heb gegeven en dat houdt iedereen scherp!

We gaan een mooie toekomst tegemoet!

Niet alleen Joop, maar ook TNO-collega Michiel van der Meulen draagt het stokje over. Zie [BRO-pioniers dragen stokje over - Basisregistratieondergrond](#)

Storymap Geomorfologie van de Hondsrug

De geomorfologie van de Hondsrug is opnieuw gekarteerd; in een storymap wordt uitgelegd wat er is veranderd. In 2020 is in opdracht van de Provincie Drenthe de geomorfologische kaart van Geopark De Hondsrug geactualiseerd. Het unieke landschap van de Hondsrug is gevormd door ijs, wind en water.

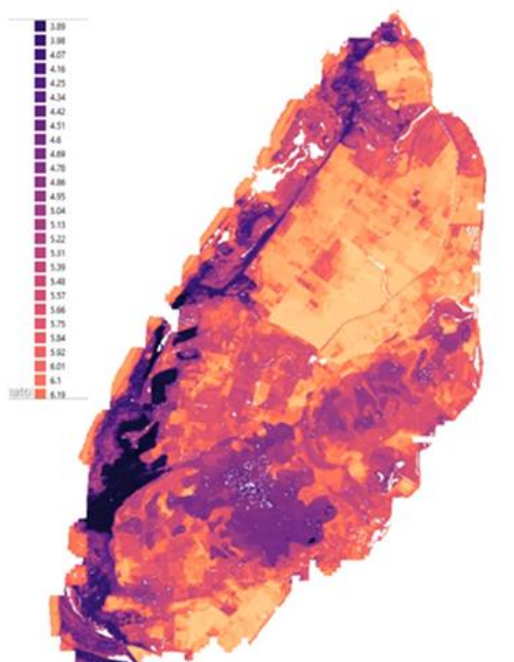
Sinds de prehistorie heeft de mens het landschap naar zijn hand gezet. Het resultaat is een complex landschap met een schakering van landvormen. Deze landschapsvormen zijn opnieuw gekarteerd. Naast de landschapsvormen zijn er uiteraard nog vele andere aanpassingen in de geactualiseerde kaart. Er is bijvoorbeeld ook onder stedelijk gebied door gekarteerd en het veenkoloniale gebied rondom Emmen is opnieuw in kaart gebracht. Wij nodigen u uit om deze aanpassingen nog eens rustig te bekijken in de viewers en de sliders in de [Storymap van de Hondsrug](#).

Informatie: Tom.Harkema@wur.nl

In 3D de bodem bekijken

In het BRO-project 3D Soil Properties vertalen we de informatie (profielbeschrijvingen, bodemkaart) die we hebben in bodemeigenschappen zoals pH, textuur, organische stof. Dat doen we samen met de leerstoelgroep Soil Geography and Landscape van de Wageningen Universiteit in een promotietraject. Onze collega Anatol Helfenstein trekt de kar. Op dit moment is hij bezig om de pH in beeld te brengen. Hij maakt gebruik van de Quantile Random Forest technieken. Het uiteindelijk doel is om de genoemde bodemeigenschappen van de bovenste 1,5 meter 3D in beeld te gaan brengen en uiteraard zullen de resultaten te zijner tijd op bodemdata.nl gepubliceerd worden. Bijgevoegd een voorbeeld van hoe het resultaat eruit zou kunnen zien (noot: dit is een voorbeeld, geen gebruiksversie).

Informatie: Joop.Okx@wur.nl

Nieuwe rapporten

Hydrofysische parameters van de bodem zijn de belangrijkste fundamentele parameters die de bodem-water-interacties beschrijven. Ieder jaar worden nieuwe kwalitatief hoogwaardige hydrofysische bodemdata verzameld om aan BIS toe te voegen en komen in 2022 ook via BROloket beschikbaar.

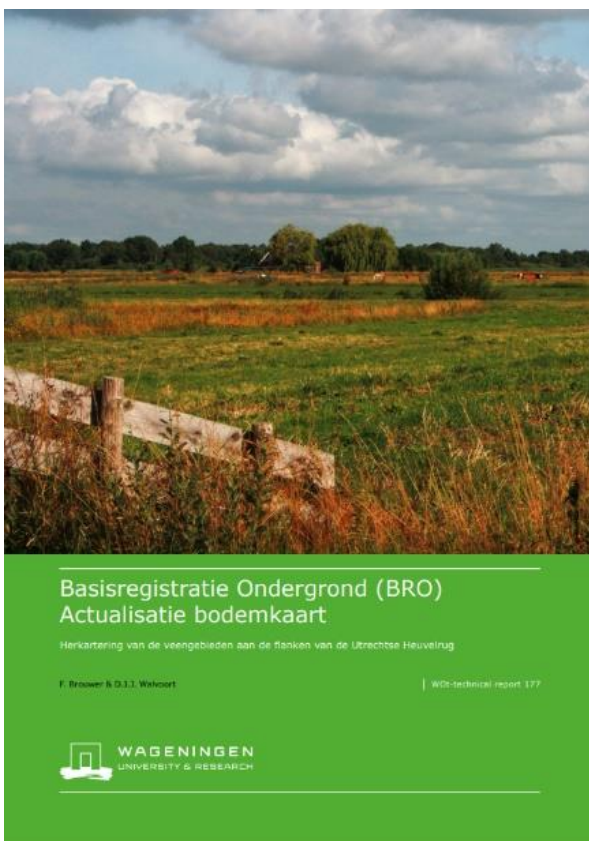
De data die in 2019 zijn verkregen en geanalyseerd zijn beschreven in dit rapport:

Hydrofysische gegevens van de bodem in de Basisregistratie Ondergrond (BRO) en het Bodemkundig Informatie Systeem (BIS); Update 2019.

Bakker, G., M. Heinen, H.P.A. Gooren, W.J.M. de Groot, P.D. Peters (2020).

<http://edepot.wur.nl/526509>

Informatie: Gerben.Bakker@wur.nl

De Bodemkaart van Nederland, schaal 1:50 000 onderscheidt allerlei bodemeenheden met veenlagen ondiep in het profiel. Door oxidatie en klink neemt de veendikte geleidelijk af. Voor het beheer van veengebieden is het van belang om inzicht te hebben in de veendiktes. Dit onderzoek heeft geresulteerd in een veendiktekaart voor de veengebieden aan de flanken van de Utrechtse Heuvelrug en een geactualiseerde bodemkaart van deze veengebieden. Deze herkenning staat in dit rapport beschreven:

Basisregistratie Ondergrond (BRO) Actualisatie bodemkaart. Herkenning van de veengebieden aan de flanken van de Utrechtse Heuvelrug door Brouwer, F., D.J.J. Walvoort (2020).

<http://edepot.wur.nl/521574>

Informatie: Fokke.Brouwer@wur.nl

N.B. Wilt u zich abonneren op deze nieuwsberichten en hebt u deze nieuwsbrief niet direct van ons gekregen, stuur dan een mail met uw e-mailadres naar: BISNederland@wur.nl. Heeft u vragen over de nieuwsbrief, neem dan contact op met Dorothee.vantol-leenders@wur.nl.